

Дж. П. ДОНЛІВІ

Люба
Сільвіє!
Любий
Х'юго!..

ГУМОРЕСКА

З англійської переклав Олексій АНТОМОНОВ

Люба Сільвіє!

Певне, ти здогадуєшся, що спонукало мене написати цього листа. Річ-бо зовсім не в тому, що твоя мати обірвала завіси на вікнах у нашій спальні, а в тому, що вона напала на мене із смертоносною зброєю, і це, крім усього іншого, доводить, що вона не має до мене ані крихти поваги, хоч я, як-не-як, твій законний чоловік. За таких обставин я б ударив і власну матір, царство їй небесне.

Мені здається, ти недооцінюєш того факту, що я успішно закінчив коледж і здобув диплом хіміка. Не вихваляючись, можу сказати, що розуму в мене куди більше, ніж у всієї твоєї фермерської рідні. Та й, зрештою, це ж ти їх запросила, а не я. Якби це була така собі невеличка пересварка в тісному родинному колі, то ще с'як-так, але зазнати нападу у власному домі — це вже занадто. Могло закінчитися й чимось гіршим, ніж перелом стегна. Що ж мені лишалось робити одному проти трьох, та ще коли врахувати, що вони скористалися твоїм ключем і підло замислили застукати мене беззахисного просто в ліжку. А що я намастив підлогу вазеліном — то це вчинок не боягуза, а стратега. Я й подумати не міг, що воно так чудово спрацює.

Отже, вони хочуть позвати мене до суду за скалічення, але цікаво, як твій батечко збирається пояснити свою появу у мене вдома з вилами в руках. За півсотні миль від найближчого поля. Чи, може, він прихопив їх, щоб згребти сіно в наших ящиках з квітами? Як бачиш, суду я анітрохи не боюся. І не забувай, що в ту мить, коли твій братик посковзнувся й зламав стегно, він саме метнув у мене червону вазу, яку ти купила минулого літа в рідному містечку. І промазав. А ще мав нахабство хвалитися, що закидав вирішальні м'ячі в фінальних іграх у коледжі. Щоправда, він влучив і цього разу — власним задом у вазелін. І, власне, тільки його несамовитий крик утримав твого другого братика Тіма й твого любого батечка від рукоприкладства, хоча досить їм було ступити ще бодай крок по слизькій підлозі — і вони б мали всі шанси також опинитись у лікарні.

Не забудь переказати адвокатові свого батечка, що я, як повноправний орендар помешкання, не зобов'язаний попереджати всяких там бандітів, що, переступивши поріг моєї домівки, вони наражаються на небезпеку. До речі, мені пригадалися їхні мерзотні натяки щодо мене ще під час війни. Рішуче заявляю, що мене ніколи не визнавали непридатним до військової служби як фізично чи розумово неповноцінного. Усе це — підла брехня. Ти сама знаєш, що я завжди мав чудове здоров'я. А від дійсної служби мене увільнили через важливість моїх занять у коледжі, і чхав я на те, віриш ти мені чи ні. Є багато людей, які зробили тут, у Штатах, куди більше для перемоги, ніж тисяча таких, як твої братики, що

тільки й никали з багнетами наготові по хащах на Гавайях, а врешті пускали ті багнети в діло хіба що для відкриття пивних бляшанок.

Тільки не думай, що я когось звинувачую. Аж ніяк. Просто я хочу, щоб ти знала правду, а також мою позицію в усій цій історії. Я ніколи не мав нічого проти твоєї родини, як не брати до уваги їхнього закиду, ніби мої батьки — темні іммігранти. Вони — трудящі, чесні, порядні люди, котрі зробили все, щоб їхній син мав можливості, яких не мали вони самі. Тільки завдяки тому, що вони все своє життя тяжко працювали, я зміг стати тим, ким є тепер. Та навіть і при цьому, моя люба Сільвіє, я часом з тугою думаю про свою батьківщину.

Але, як я вже сказав, я нікого ні в чому не звинувачую. Хоча твої постійні докори в ницості, скнарості та всякому такому іншому аж ніяк не сприяли нашим нормальним взаєминам. Я й тепер вважаю, що твоя забаганка придбати тент для машини — цілковита нісенітниця. І не варто взивати мене скнарою лише через те, що я відмовляюсь купити цей нікому не потрібний тент. Ти повинна зрештою зрозуміти, що коли у людей з'являється дещо в кишені, вони не кричать про це на кожному перехресті. Ти можеш собі сміятися з тих старих диваків, що роз'їжджають по Бостону на допотопних велосипедах, але знай, що кожен твій телефонний дзвінок збільшує їхній рахунок у банку.

А тепер скажу дещо про речі істотні. Мені б хотілося заприятелювати з твоїми братами, і зовсім не тому, що я їх боюся. У коледжі я навчався джіу-джитсу й був навіть рекомендований до групи вдосконалення. Зі свого боку, я ладен забути про ту сутячку. Я певен, що нічого такого не сталося б, якби твоя мати від самого початку не стромляла свого носа в чужі справи. Як у неї тільки язик повернувся запропонувати мені, людині, що завжди була в числі кращих студентів у коледжі, доглядати свиней на фермі! А потім ще й приїздити до нас і прозивати мене червоним лише через колір завіс у спальні. Ні, це вже занадто!

Отаке моє слово. Я виклав суть того, що сталося, чесно й великодушно. Сподіваюся, що інцидент вичерпано. Коли хочеш, я міг би зустріти тебе в неділю о сьомій на Центральному вокзалі. А потім ми посиділи б у ресторанчику старого Джо за спагетті з фрикадельками. Самі-одні.

Твій люблячий чоловік Х'юго.

Любий Х'юго!

Сподіваюся, цей лист допече тобі до живого незгірш, як твій допік мені. То он які ми цяці, еге? І слова нам не скажи, правда ж? Ти б придумав хвалитися чим іншим, а то від п'ятякання про твої успіхи в коледжі вже аж нудить. Коли ти й навчився там чогось, то хіба що піднімати руку на жінок і чимдуж наківати п'ятами, тільки-но на обрії з'явиться хтось такої ж, як ти, комплекції. І облич, будь ласка, оту свою нісенітницю, ніби моя мама напала на тебе із смертоносною зброєю. Відколи ми одружилися, ти весь час наражався на сварки з нею. А вона моя мати і має повне право навідувати мене, коли їй заманеться, і робити будь-які зауваження щодо завіс у спальні.

І даремно ти гонosisишся й виставляєш себе таким молодцем. З цього приводу є й інші версії. Коли батько з братами ввійшли до кімнати, щоб, як ти висловився, «напасти» на тебе, ти забився під ліжко й не вилазив звідти навіть після того, як Джо послизнувся й зламав ногу. Намастити підлогу вазеліном — це вчинок не боягуза, а стратега? Ой, умру зо сміху! Оце такий ти хоробрий. Замість вигадувати каверзи, краще б набрався мужності й зніс усе, як годиться чоловікові. А втім, нічого іншого я від тебе й не чекала. Але боже ж мій, навіщо перекручувати? Батько все життя возить у кузові вила, і можеш не сумніватися: щоб відчухрати тебе, вони б йому не знадобилися. А от щодо вази ти прорахувався. Це ж ти сам, негідник, пожбурич її. Двірник саме прибирав сміття і чув, як ти крикнув: «А ось вам і улюблена ваза вашої сестрички!» Отож раджу тобі гарненько подумати, перш ніж просторікувати про суд.

Ти й увияти собі не можеш, як приємно було мені дізнатися, що ти «чесно й великодушно виклав суть того, що сталося». І де там та велика душа в тобі міститься? Нагадаєш мені, треба буде колись тебе обміряти.

І ніхто ніколи не називав твоїх батьків темними іммігрантами. Я тільки сказала, що вони так і не змогли пристосуватися до справжньої цивілізації, що, власне, цілком зрозуміло, коли зважити на те, з якої відсталі країни вони приїхали. Але в тому, звісно, немає їхньої вини. А коли ти справді так уже тужиш

за тією своєю батьківщиною, то чого ж не побіжиш та не купиш собі квитка на пароплав, що відвезе тебе туди? Може, в цьому й буде сенс твого життя — повернутися назад з дипломом хіміка й показати їм, яких висот ти досяг? Я завжди помічала, скільки в тебе виникає блискучих ідей щодо вдосконалення нашої домівки. Згадати хоча б отой твій великий винахід — електросушарку для волосся, що мало не вбила мене струмом. А може, ти саме цього й хотів? Так чи не так, а всі ми знаємо, що ти неабиякий мастак, а надто коли берешся мити посуд.

Мене страшенно зворушила розповідь про те, як твої батьки тяжко працювали й жертвували всім, щоб вивести тебе в люди. Ти вже пробач, але так і хочеться послати їм якусь медаль. А те, що ти назвав порпанням у свинячому лайні, то воно приносить батькові й братам по вісімдесят доларів на тиждень. Його, бачте, образили пропозицією доглядати свиней! Та вони запропонували тобі це лише тому, що хотіли дати шанс вибитись із скрути, бо їм уже несила бачити мене в цій убогій норі. А від себе можу додати, що такої високооплачуваної роботи ти ще зроду не мав і ніколи не матимеш.

Як по правді, то я від тебе втомилася. І хочу, щоб ти затямив це як слід, перш ніж я повернуся додому. Ти ж не придумав нічого кращого, як викинути останні п'ять доларів на якогось рудобородого пройдисвіта, що взявся виправити тобі вимову. Ото було видовище, коли він припхався зі своїм ідіотським магнітофоном і почав декламувати оті пишномовні вірші! Кого ти хочеш цим здивувати? Це ж він і вбив тобі в голову всякі безглузді ідеї, за які, разом із твоєю вимовою, тобі ще добре натовчуть пику, а то й посадять за ґрати. А втім, і те, і те пішло б тобі тільки на користь. Але зятя: мене ти отими своїми ідеями не задуриш. Уся хатня робота — навпіл. І крапка.

Отож і я своє слово сказала і так само хочу забути цей інцидент. Та якщо ми зустрінемось у неділю на Центральному вокзалі, ні до якого Джо на спагетті з фрикадельками я не піду. Так дешево тобі не відбутися. Інакше я тут-таки сяду в поїзд і поїду назад. Сама-одна.

Твоя любляча дружина Сільвія.